

РОЛЬ МОТИВАЦІЇ У СИСТЕМІ БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРА

**Г.О. Соболев, доцент кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
кандидат економічних наук, доцент,
ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і
торгівлі»**

Реалізація завдань безперервної освіти створює умови для всебічного професійного розвитку бухгалтера відповідно до індивідуальних здібностей, інтересів і ціннісних орієнтирів. У системі безперервного професійного становлення особливого значення набувають мотиваційні процеси, дія яких не має чіткого окреслення, що ускладнює можливість управління ними. Основними компонентами безперервної освіти бухгалтера є:

- постійне набуття нових професійних умінь, навичок, знань;
- сприйняття бухгалтером освітньої діяльності як невід’ємної складової його професійного становлення;
- важливість поєднання навчальної і трудової діяльності бухгалтера;
- розуміння цілісності професійної освітньої діяльності.

Система безперервної освіти є фактором соціальної адаптації бухгалтера в економічному суспільстві. Відбувається інтеграція освіти, науки і практики як на рівні окремого індивіда, так і на рівні реалізації програм і проектів, активізується інноваційна діяльність.

Філософія безперервної освіти формується на основі потреби у самореалізації бухгалтера як високоінтелектуальної особистості, якій притаманні професійні амбіції, прагнення до успіху, кар’єрного зростання. Цінність мотивації у професійному зростанні виявляється у тому, що мотивована активність зумовлюється потребою, яку фахівець здатний реалізувати незалежно від обставин.

Рівні мотивації, що спонукають до вибору напряму початку професійного шляху різні. У людини з незначним професійним досвідом превалюють, як правило, зовнішні мотиви: переконання батьків, рекомендації авторитетних людей із близького оточення, життєвий випадок тощо. Молода людина бачить цілі своєї професійної діяльності з позиції людей, чий досвід і життєва порада стали вирішальними. На певному етапі набуття знань може мати фрагментарний характер.

Водночас, маючи вищу освіту за спеціальністю «Облік і аудит» і продовжуючи працювати за фахом, молодий спеціаліст стає самостійним і професійно відповідальним, здатним критично мислити та бути відкритим до змін, набуваючи готовність навчатися впродовж життя. Здійснюючи вибір на користь продовження навчання, бухгалтер-початківець розширює коло своїх інтересів та інтелектуальних можливостей.

Поступово вплив зовнішніх факторів трансформується. Мотивація до подальшого підвищення кваліфікації зумовлюється необхідністю переатестації робочого місця, можливістю кар'єрного зростання, одержанням морального і матеріального стимулювання. Мотивація професійно зрілої людини ґрунтується на набутому досвіді та внутрішній потребі саморозвитку, бажанні самостійно обирати спосіб опанування знань. Бухгалтер чітко уявляє цілі своєї професійної діяльності і наполегливо їх реалізує.

Безперервна освіта для бухгалтера у повній мірі стає процесом формування і задоволення пізнавальних запитів та потреб у професії, розвитку здібностей в організованій системі та шляхом самоосвіти.

Очевидно, що з часом пріоритети змінюються. Особливо це відчувається із підвищенням професійного статусу. У головного бухгалтера виникає гостра необхідність у цілісному знанні. Його мотивація характеризується як вольова активність. Професійне зростання у системі безперервної освіти стає складовою процесу самодетермінації особистості. Підвищення освітнього рівня зумовлюється потребою у досягненні успіху, одержанні влади, відчутті соціальної значущості своєї діяльності, самоствердженні через високий професіоналізм, повазі, визнанні, самоактуалізації, валентності тощо. Крім того, головний бухгалтер сам виступає суб'єктом мотивації для працівників бухгалтерії.

Отже, у сучасних умовах безперервна освіта стає професійним інструментом бухгалтера, що допомагає ефективно долати кризові ситуації і спонукає до постійного саморозвитку. Вона ґрунтується на мотиваційній складовій особистості, професійній свободі і творчості, високій здатності до самоосвіти в умовах економічної невизначеності.

Безперервна освіта стає визначальним чинником поєднання освіти, науки і практики на шляху до інтеграції в європейську спільноту.